

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1939.

Andra kammaren.

Nr 3.

Lördagen den 16 september.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 8, den 9 och den 11 innevarande september.

§ 2.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 12, med hemställan om godkännande av kungörelsen den 8 september 1939 om tillämpning vid förstärkt försvarsberedskap och mobilisering av förordningen den 12 juni 1931 (nr 257) om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd), m. m.;

nr 13, angående anslag till vissa rensningsarbeten i Gränsöström mellan Vikbolandet och Gränsö m. m.;

nr 14, med hemställan om riksdagens gillande av förordnande jämlikt 1 § lagen den 22 juni 1939 (nr 300) om förbud i vissa fall mot utrikes fraktfart med svenskt fartyg m. m.; och

nr 15, angående vissa åtgärder för reglering av prisbildningen på stenkol m. m.

Ordet lämnades härefter på begäran till herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag får hemställa, att kammaren för sin del måtte besluta, att första särskilda utskottet skall behandla jämväl Kungl. Maj:ts proposition nr 12, med hemställan om godkännande av kungörelsen den 8 september 1939 om tillämpning vid förstärkt försvarsberedskap och mobilisering av förordningen den 12 juni 1931 (nr 257) om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd), m. m., nr 13, angående anslag till vissa rensningsarbeten i Gränsöström mellan Vikbolandet och Gränsö m. m., och nr 15, angående vissa åtgärder för reglering av prisbildningen på stenkol m. m., ävensom de ytterligare framställningar, som kunna komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i oskiljaktigt sammanhang därmed stående frågor.

Jag får vidare hemställa, att kammaren för sin del måtte besluta, att andra särskilda utskottet skall behandla jämväl Kungl. Maj:ts proposition nr 14, med hemställan om riksdagens gillande av förordnande jämlikt 1 § lagen den 22 juni 1939 (nr 300) om förbud i vissa fall mot utrikes fraktfart med svenskt fartyg m. m., ävensom de ytterligare framställningar, som kunna komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i oskiljaktigt sammanhang därmed stående frågor.

Kammaren biföll vad herr förste vice talmannen sålunda hemställt; och skulle första kammaren inbjudas att förena sig med andra kammaren i förenämnda beslut.

Protokollsutdrag härom justerades och avsändes till första kammaren.

Andra kammarens protokoll vid urtima riksdagen 1939. Nr 3.

1

§ 3.

Föredrogs riksdagens kanslideputerades memorial, nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Vad kanslideputerade anmält och hemställt godkändes.

§ 4.

Interpellation. Herr talmannen gav nu på begäran ordet till herr **Hagberg** i Luleå, som anförde: Herr talman! De senaste dagarna ha uppseendeväckande uppgifter publicerats, att betydande bensinmängder inte få importeras på grund av att, såsom reservförrådsnämndens ordförande, direktör Walter Wehtje förklarat: »bensinföråden bli fyllda, om alla fartygslaster komma in». Närmast gäller det, att en tankångare med 9,250 ton bensin från Mexiko förvägrats inlöpa i Göteborgs hamn med ovannämnda motivering. Som en följd därav diskuteras redan startandet av särskilda bolag för att skaffa in s. k. avvisad bensin. Man förutsätter, att dylika bolag skulle få sig stora uppgifter förelagda, när det gäller att försörja näringslivet med en stor del av dess motorbränslebehov.

Det förefaller egendomligt, att i en tid, när de mest restriktiva åtgärder genomförs för att begränsa motortrafiken, vilka åtgärder framtvingats av bränslebristen, ett statens organ utan vidare skall kunna avvisa viss tillförsel. Även där lagligt godkända lagringsutrymmen tryta, måste åtgärder kunna vidtagas för att mottaga den säkert begränsade tillförseln av motorbränsle genom att tankångare förhyras eller upplagring under bevakning anordnas. Det kan icke vara ett landsintresse, att en stor del av den nödvändiga motortrafiken lamslås, medan betydande bränslekvantiteter inte få införas på grund av att särskilda, för normala förhållanden fastställda lagringsbestämmelser inte justerats.

Det synes vidare vara olämpligt, att enskilda för saken startade bolag få ta hand om nämnda »svårlagrade» bränsleimport. För det första förutsätter nämligen vederbörande, att detta skall ge intressenterna särskilda undantagsrättigheter i fråga om motortrafiken, och för det andra skulle en sådan verksamhet öppna slussarna för ett jobberi, som inte bör tillåtas. Enligt min mening böra nödiga åtgärder vidtagas för att den begränsade mängd motorbränsle, som nu kan tillföras landet, inte avvisas. Jag anhåller med hänvisning till detta om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för handelsdepartementet få framföra följande spörsmål:

Äro de i pressen publicerade uppgifter, som här återopats, att statliga myndigheter försökt förhindra importen av motorbränsle, riktiga, och överensstämmer i så fall detta med regeringens uppfattning och strävanden?

Förbereder regeringen några åtgärder för att utöver de lagringsmöjligheter, som nu gällande författningar medgiva, möjliggöra nödig upplagring, eventuellt lätta på restriktionerna för motortrafiken?

Ämnar regeringen tillåta en motorbränsleförsörjning på sidan av den statliga kontrollen med särskilda undantagsförmåner och möjligheter till spekulationsvinster för initiativtagarna?

Denna anhållan bordlades.

§ 5.

Herr *Lindmark* avlämnade en av honom *m. fl.* undertecknad motion, nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 10, med förslag till lag med

särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen m. fl. lagar.

Denna motion bordlades.

§ 6.

Sedan från första kammaren ankommit meddelande, att kammaren förenat sig med andra kammaren i dess beslut, att första särskilda utskottet skulle behandla jämväl Kungl. Maj:ts propositioner

nr 12, med hemställan om godkännande av kungörelsen den 8 september 1939 om tillämpning vid förstärkt försvarsberedskap och mobilisering av förordningen den 12 juni 1931 (nr 257) om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd), m. m.,

nr 13, angående anslag till vissa rensningsarbeten i Gränsöström mellan Vikbolandet och Gränsö m. m., och

nr 15, angående vissa åtgärder för reglering av prisbildningen på stenkol m. m.,

blevo sagda propositioner var för sig föredragna och därvid hänvisade till första särskilda utskottet.

Sedan första kammaren enligt till andra kammaren ingånget meddelande även förenat sig med andra kammaren i dess beslut, att andra särskilda utskottet skulle behandla jämväl Kungl. Maj:ts proposition nr 14, med hemställan om riksdagens gillande av förordnande jämlikt 1 § lagen den 22 juni 1939 (nr 300) om förbud i vissa fall mot utrikes fraktfart med svenskt fartyg m. m., blev nämnda proposition föredragen och därvid remitterad till andra särskilda utskottet.

§ 7.

Justerades ytterligare protokollsutdrag.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Rosander</i>	under 10 dagar fr. o. m. den 16 sept.	
» <i>Silfwerbrand</i>	» 10 » » » 16 »	
» <i>Nilsson</i> i Antnäs	» 14 » » » 16 »	
» <i>Gustafson</i> i Dädesjö	» 8 » » » 16 »	
» <i>Nilsson</i> i Kristinehamn	» 8 » » » 16 »	
» <i>Lithander</i>	» 10 » » » 15 »	
» <i>Larsson</i> i Mörlanda	» 8 » » » 16 »	
» <i>Ericsson</i> i Kinna	» 4 » » » 16 »	och
» förste vice talmannen <i>Jeppsson</i>	» 6 » » » 18 »	.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.35 e. m.

In fidem
Sune Norrman.

Måndagen den 18 september.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 12 innevarande september.

§ 2.

Föredrogs och remitterades till andra särskilda utskottet den på kammarens bord liggande motionen nr 1 av herr *Lindmark m. fl.*

§ 3.

Vid nu skedd föredragning av den av herr *Hagberg* i Luleå vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få till herr statsrådet och chefen för handelsdepartementet framställa interpellation angående vissa med importen och lagringen av motorbränsle sammanhängande förhållanden, blev denna anhållan av kammaren bifallen.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag.

§ 5.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Olsson</i> i Rimforsa	under 8 dagar fr. o. m. den 20 sept. och
fru <i>Gustafson</i>	» 3 » » » 20 » .

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.4 e. m.

In fidem
Sune Norrman.